

Radek Ptáček, Petr Bartůněk, Jan Mach:

Lege artis v medicíně

Praha: Grada Publishing, 2013, 232 stran.

První vydání, formát 210×145 mm, brožovaný výtisk, černobílý.

ISBN 978-80-247-5126-9.

Cena 359 Kč.

Referovaná kniha vyšla v Edici celoživotního vzdělávání České lékařské komory (připomenutí předešlých velmi úspěšných titulů těchto autorů: *Etika a komunikace v medicíně*, 2011, *Eutanazie*, 2012, oba tituly Grada Publishing). Stejně jako předchozí dvě témata i toto jde napříč všemi medicínskými obory, včetně oblasti lékařského výzkumu. Pojem *lege artis* (úplný název *lege artis medicinae*) je v České republice vyjádřen zákonnou definicí „náležitá odborná úroveň poskytovaných služeb“, kterou potvrdil Ústavní soud v zákoně o zdravotních službách (nález ze dne 27. 11. 2012) s tím, že je v souladu s ústavním pořádkem České republiky a že odpovídá realitě.

K napsání knihy pozvali hlavní autoři a editoři (PhDr. et PhDr. Radek Ptáček, Ph.D., MBA, doc. MUDr. Petr Bartůněk, CSc., a JUDr. Jan Mach) dalších 22 (!) spoluautorů. Jsou mezi nimi nejen lékaři různých medicínských specializací (internista, gynekolog-porodník, neurolog, chirurg, plastický chirurg, revmatolog, psychiatr, onkolog, anesteziolog-intenzivist, sexuolog, neurochirurg, posudkový lékař), ale i etik, právník, sociolog a ekonom. Toto autorské složení zajistilo skutečně mnohostranný pohled na složitou problematiku institutu *lege artis*. Vlastní text je rozdělen do tří samostatných oddílů: Právní souvislosti (54 s.), Obecné souvislosti (56 s.) a Oborové souvislosti (88 s.), přičemž oddíl Právní souvislosti má pět kapitol, oddíl Obecné souvislosti osm kapitol a oddíl Oborové souvislosti sedm kapitol.

Jak charakterizovat toto dílo? Určitě nejde ani o učebnici, ani o dílo, které by mělo za cíl vyčerpávat celou problematiku daného tématu. Snad nejpřesnější bude konstatování, že jde o monografii skládající fakta, poznatky i názory významných reprezentantů různých medicínských specializací a odborníků jiných oborů na problematiku institutu *lege artis*. Tento pojem je jak v laické, tak i v odborné společnosti (bohužel) často zužován pouze na kvalitu a úroveň léčby. Fakticky se ale vztahuje také na

otázky komunikace s pacientem, problematiku diagnostiky (v nejširším slova smyslu) i na biomedicínský výzkum.

Pro ilustraci šíře a atraktivy obsahu uvádím názvy některých samostatných kapitol: Co je a co není *lege artis* a kdo to posoudí?, *Lege artis* a ekonomické zdroje z veřejného zdravotního pojištění, Profesní povinnost odborného a etického výkonu profese a postup *lege artis*, Postupy *lege artis* v... (některé medicínské specializace), *Lege artis* pohledem lékaře a právníka, Závěry a doporučení kongresu České lékařské komory k problematice znaleckých posudků z oboru zdravotnictví a postupů *lege artis*, *Lege artis* – konkrétní podmínky a objektivní možnosti, *Lege artis* postupy a opatření, *Lege artis* v lékařské komunikaci a ve vedení lékařské konzultace, *Lege artis* z hlediska možných medicínských postupů, Kdo stanovuje *lege artis* postup (jaký právní význam mají doporučení (guidelines) odborných lékařských společností?) ad.

Komu knihu doporučit?

Knihu by si měli přečíst všichni lékaři, kteří se domnívají, že problematiku institutu *lege artis* „přece dobře znají“. Nejenže budou v mnoha ohledech velmi překvapeni, ale opraví si chybné názory a skutečně se poučí. Mimo to si určitě zvýší svoje právní vědomí, které ne vždy bývá i u lékařů „up to the present day“.

A ty, kteří se rozhodnou si knihu přečíst, a nejsou zatíženi iluzí, že tuto problematiku „přece dobře znají“, mohou ujistit, že se dozvědí řadu nových a pro další praxi prospěšných poznatků a že v knize najdou poučení, stejně jako jsem je našel já.

Prof. MUDr. Jan Petrášek, DrSc.,
III. interní klinika, 1. lékařská fakulta Univerzity Karlovy
a Všeobecná fakultní nemocnice, Praha,
e-mail: jan.petrasek@lf1.cuni.cz,
jvpetr@quick.cz